

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrsko slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :

Doma 3 K.
v Ameriko 6 K.

Dobijo se
Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Csersöld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi
moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
se jih od štirah več na eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov 5 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga
lista 4 flere, za nenaročnike 6 flerev.

V iméni Jezušovom.

Tak nas vči denéšnji sv. evangeli-um Bogá moliti: „Kajkoli bodete prosili Očo v imeni mojem; dá vam“. (Ján. 16.) Pa de nam to dobro zara-zmetí na krížni teden. Processije mámo za to, kak molimo: „Od kúge, gláda i bojne odslobodi nas Gospodne.“ Pa tudi od vsake drúge nevole. Ve smo jih puni, nevol. Vsaki jih sto má. Te pa pobožno v Iméni Jezušovom.

To pa telko zadene, naj za istino míslimo na njega, naj pobožno molimo, nej brezí dúha i slúha. Ne míslimo pri molitvaj nauč samo na nevole naše, nego posebno na to, ka je Jezuš z nami, nas sprevája z lúbéznostjov, se darúje za nas i z nami moli. Iščimo začútití z srcom, ka je On prinas, te ne more bití naša molitev raztrošena, ne pobožna.

Pa te molimo tak, kak je On nas včio moliti: „Gospodne, smiluj se meni grešniki!“ Z drúgov rečjov s poníznim srcom to znajoč, ka či kaj prosimo pa doségnemo, to je ne naš zaslúžek, nego Onoga, kí se je na kríži za nás darúvao. Z svoje moči smo nikaj, ka smo, smo samo z njegove milostí. Mí smo ne vredni, ka bi nas Bog poslúhno, celo smo vredni, ka nas ne bi poslúhno. Tak de naša molitev ponízna v njegovom Sv. Iméni.

Lúki vúpanje záto rávno moremo tudi meti. Znamo naime to, ka je On za nas plačao, ka milosti njegove ne konca ni kraja, zaslúžki njegovi ne morejo sfaliti. To nam more vúpanje vlejati v srca pa nas tak napuniti z njim, ka mo lepo ponízno znali praviti: „Poslúhni me Gospod za volo Njega, kí je pláčao za mené, nevolnoga grešnika“.

Pa kda se tak ponízimo ino napunimo z vúpanjom v Iméni njegovom, te nas ne bode motilo, či Bog véasi

ne beží našo volo spunjavat, liki mo stálni v molitvi, kak je Jezuš bio v ogradci Getsemanet, ki je, kak sv. písno svedoči: znova i znova ono edno molitev pravo. Stálni bodemo naime v našoj prošnji znajoči, ka se Bog dá prosití od grešnika, naj njemí stálnost v molitvi več milošče správi.

Pa kak je šče Jezuš molo? Po-dáno v sv. volo božo. „Oča, ne moja, nego tvoja vola naj bo“. Pa známo, ka je bíla. Ne mamó lepše példe za podáno molitev, kak je ta! Oča ga zdaj ednok ne poslúhno, líkí z toga je prišlo odkúplenje za vse lúdi. Či bi ga poslúhno pa on ne bi trpo za nás, kde bi mí zdaj bíl? To je tista miseo za štere volo je Jezuš naglás molo: „Vzemi pohár Oča . . . ali záto tvoja vola naj bo“. Samo, ka je on tak šteo, kak šče Oča, podao se je od začétká mao Očovoj voli.

Záto v njegovom sv. Iméni molítí je samo tistómí mogoče, kí se zná podati v božo volo. Ka mí známo z našov krátkov pámetjov, kam bi prišeo svet, pa kam bi prišli mí samí, či terha denéšnjega dnéva ne bi nosili? Bog pa zná! Nihajmo njega ravnatí.

Molímó v Iméni Jezušovom: míslimo na njega; znajmo, ka smo mí preslabi i nevolní, líkí vúpajmo se v njegovíh zaslúžkaj, ne henjajmo včasí od prošnje, či nas Bog taki ne poslúhne, líkí níhajmo na njega, kda pa kak nas šče poslúhnoti pa mo te poslúhnení, ár mo v iméni Jezušovom molíli.

Bojna.

Tú so dnevi križavskoga tjedna. Ešče ednok prosimo vse veme dúše, naj goreče prosijo te dnéve vse lúbe svetnike za mir, naj je prosijo, ka bi se obrnoli k Dev. Mariji, Kraljici mirú za mir, za blaženi mir. Lepo prosimo

vse dúše, naj eden den z med treh se tudi postijo v te namen. Marija nas bo poslúhnola. Láni smo se k njej obrnoli pa smo premagali Ruse, letos smo se páli k njej obrnimo pa smo vdrli na taljanska tla. Pokorimo se i molimo pa dobimo, kaj prosimo.

Poročila z bojišč so sledeča:

Na drúgih bojiščah zvún talijan-skoga nega níške posebne sprenembe.

Talijansko bojišče. Dnes teden je glašeno, da so naši 2500 moštva i 65 častnikov zagrabili na Južnom Tirolskom pa nekaj topov zaplenili. To šte-vilo se je povekšalo na 196 častnikov, 12.900 moštva, 68 strojnih pušk i 107 topov. — Naše čete so zasedle greben *Maggio, Costa Bello i Zugna Torto*. — *Marco i Mori* občine so talijani izpraznili, naše čete pa zavzele oklopne obtrdlve *Camponolo i Teraro*. Taljanski napadi so povsod odbiti, naše čete sijajno napredújejo i so v ednom kraji stopile že na taljanska tla. *Sasso alto* so naše čete zavzele. Oblatuico taljanske bojne napovedi mi obhajamo z veseljom, taljani pa z strahom.

Vlomitev v türniško cerkev.

V noč na 19. maja so bogoskrunske roke vlomile v starodavno i novo türniško cerkev. Drot na segeštijem okni je ropar vtrgno, šajbo okneno potro i skoz te lúknje odpro prve glaže; drúge je pa stepo dobro i si tak pot napravo v segeštijo. — Odtod, da je ne mogeo v zaprto novo cerkev, je šo v staro pa v njej gorspotrgao i sprazno tri šparavce, štrtoga, v steno zidanoga pa ne mogo vlomiti. Iz stare cerkve je šo skoz srednjih dver v novo i v njej stoječi šparavec tudi porobo. Večno lúč, štera je na ednom stoleki svetila pred Najsvetejšim je dol vrgo, tabernakl odpro i nazaj zakleno. Zakaj je monstrancije ne odneso, ne znati. Odneso je pa kloč od tabernakla i še

drügi šest klüčov od naznih omarov. Brščas je kakši rogat kjer zaslišo i ne vüpaó niti monstrance niti ni ednoga keliha odnesti. Pogledno i premistao je pa vse i spotegno vse prečnjeke, v šterih je cerkvena oprava bila shranjena i vse tak odpreto povrgeo v kakšoj sili je bio, ne znati, ali v velikoj je mogo biti, da je penez, šterih je prece bilo v teh prečnjekah, ne ovarao, čeravno so na golin tleh ležali. Kda te žalostne vrstice pišemo, še ne vemo gotovo što bi krivci bili, ali menča se meče na dva delavca, šteriva sta pri cerkvi novoj delala. Eden bi brž v Renkovcih v krčmi 20 kron duga s šami mi filerih plačüvao. To je samo somičenje i ne vtrditev. Ne sodimo nikoga, samo menčo ljudih odkrivamo.

Nekaj posebnoga je pri tom hüdodelstvi, ka so to celo noč — jako žalostno — pri „Filipi“ svetili, ar so se dečki na nabor pripravljali. Ta krčma je pa tih cerkve. Ne ga zveze med tov lumparijov i tat vinov?

Ne sodimo, nego samo pitamo?

Na vüzem je v vsakoj fari „ofer“ bio na dobrodelne namene po boji potrebne. V Türnišči je to pobiranje največ prineslo ne samo v našoj püspekiji, nego mogoče še v celoj vogrskoj državi. To edno pobiranje je tü više 1400 kor. obrodilo. Türniška domoljubna darovitnost se je po časopisi razglasila. Mogoče je ta prilika koga sem pripelala z tem vüpanjom, ka v toj cerkvi velike

kinče najde? Pá edno pitanje. Stalen odgovor nam bo samo preiskava mogla dati, če se srečno dokonča.

Dobri türniški farniki, kda so za to hüdobijo zvedili, so se razjokali. Čüdeč so se spitaveli: Pa je vüpo pred Jezušom to včiniti? Pa je vüpo ponjega segnoti? — Drügi so se pa opet kesali, zakaj, veli, Bog to dopüsti? Ki se v cérkvi vüpa smejeti, gučati, bodičesa misliti, šepatati še pred izpostánlenino Najsvetejšim, je brat tomi ropari ali roparom. Mogoče naime, da jih več bilo. Obodvojim je *zmenjkala vera v najsvetejše oltarsko Svestvo*. To je odgovor na prvo pitanje. Na drügo pa: če je Jezus dopüsto sebe vmonti, dopüsti se tüdi oskruniti. Ali mislite, da Sakrament prekuneti je ne vekši greh, kak samo tabernakl vlomiti? Jezero vekši. Trpi pa obojega Jezus iz ljübezni, da bi se ti dobri jokali, trapili, postili, molili za grešnike, tei se pa povrnoli. Zato pa, dobre düse törjanske fare, le počite za te greh i prosite smileno See Jezušovo z postom i z gorečov molitvov za povrnjenje teh vlomitelov i vseh, ki se pred Jezusom slabo obnašajo.

Iz pisem naših vojakov.

Italija de premagana. „Srčno lepo vas prosimo, naši dragi dühovni pasteri i lübi vojaki naše lepe slovenske domovine, štero bi nam naši nočamurni neprijatelje radi vzeli i vničili,

molite za nas vojake, ka nastane mir i pridemo domo. Prehodili smo celo Srbijo, v šteroj telikoh naših bratov počiva v naznanih grobeh, zvezeli smo dve državi z tem vüpanjom: zdaj te mir bo. I vkanilo nas je to vüpanje. Mesto domo smo se pelali proti verolomnoj Italiji. Na planinah tirolskih gazimo veliki sneg i trpimo, ka je ne dopovedati, ali vse dobrovoljno z ljübezni do trpečega Jezüša za milo domovino. *Odločni smo v tom vüpanji, ka se izdajnik Talijan more pobiti*, ka se njegovo izdajstvo more poplačati; i kda se to zgodi, se pridemo domo v premili kraj slovenski, v šterom smo radostno preživeli mlada leta kak drevo pri hladnom potoki. (Mujdnica Janoš, četovodja 48. pp.)

Marijin List pa Novine pravništvo. „Naznanjam vam, da sem sprejeo tisto božjo hrano, štera mi je falila v tom krvavom boji i ta je Marijin List pa Novine, štera mi zacelo polajšavata življenje v tom krvavom boji. Jaz se vam najtoplejše zahvalüjem zato i nadale *prosim pošiljanje toga pravoga vrastva za düšo mojo. V boji se včijo ljudje, kaj je prava vera*“. (Bojniec Martin pogorski topničar.)

Kaj je njuva prva skrb. „Srčno vas pozdravljamó vsi slovenski mo vam želemo vesele vüzemske svetke. Mi se njim tüdi radüjemo i v tom veselje je to *naša prva skrb, ka si düše čuvamo greha i goreče častimo Bl. D. Marijo*“. (Marič Matjaš, desetnik 20. dom. pp.)

Spomlad.

Violce, spominäice
Lepo že cvetejo;
Dečkeci in deklice
Venčke si pletejo.

Travnik je zeleni že,
Drevja vsa cvetejo;
Znova so tü lastvice,
Lepo žvergolejo.

Deca so na travniki,
Bele rožce iščo;
Ober njih škorjančeki
Pojo svojo vižo.

Ftičice in rožice,
Stari vsi in mladi,
Jako veselijo se
Lepoj toj spomladi.

Živ.

Vüzenske navade.

Kak vseširo m po sveti, tak tüdi prinasi najdemo okoli vüzma različne navade, štere so ostánki indasvetašnje pobožnosti našega lüstva.

Začnejo se té návade z cvetnov nedelov, kda pobožno lüstvo v pušlič zvezane mácice, ibovino, mekovino, ali kakše drügo veje nesé v cérkev na blagoslov. Spomin je evangeliumski. Opomina nas na tisto veje, štero so Israelci metali pred Jezüša, kda je slovesno jahao v Jeruzalem na slednji vüzem.

Po mestaj je viditi dečke, ka se z temi šopami bijejo na cesti: to je noveša návada, ne starinska pa je znamenje pokvarjenosti srcá ino razvüzdane pámeti.

Té vejke lüdjé vu vnogom mesti na streho vržejo, po mestaj na podi za škárišča denejo, po drüghih okolicaj pa edno veko vövezemejo ino jo za gledalo porínejo, ali za šteri kep na steni v hiži.

Právijo ka v tisto hižo ne trešči, kde to je. Po pravici je pa tak, ka sv. maticérkev blagoslov šché dati s tem tistim hižam, v štere se to s pobožnim i bogábojčim srcom odnesé, liki to ne včí nindri, ka bi to tam čüdo činilo, či je boža vola drüga. Kak vsaki

blagoslov, tak tüdi té veke so namenjene nam z svojim blagoslovom bogábojznost nadigávati v srcaj ino nam na pomoč biti proti zasedávanji hüdoga düha.

Na véliki tjeden naš národ oster post drží. Ne samo od mesá, nego tüdi od vsake másti braske se zadržáva. Hráno si z oljom küha pa je menje vžíva, kak inda. Na véliki četrtek že vnoga hiža ne je nanč kühanoga, na véliki pétek pa vsi ognji vgásnejo po ognjiščaj. Zajtra se posti stári i mládi. Ob poldné so na stoli makove-medene gibice*), šklojce (sühi sád) pa divja šaláta. Vse to mrzlo. Tak i večér. Ki more, poglédne boži grob. — Nikdár ne viditi teliko drobne decé v cérkvi, kak na té dén. Deca dobijo krajcar pa ga morejo pri božem grobi darüvati za svéti grob Jeruzalemski.

Na véliki soboto, kda so se zvonovje oglásíli, ka je že v cérkvi ogenj blagosloveni pa sveče gorijo, se znova naprávi ogenj po ognjiščaj.

*) Makovice zovene na Dolenskom; na Ravenskom mácike té dén pripravljajo. Vrednik.

Zakaj čakajo Novine? Jahvalüjoč naznanjam, da redno dobimo Novine in Marijin List. Z največjim veseljem je vseli pričokujemo. Zokaj pa? Zato ka *prinaša té dober tisk dúševno hrano*. Brezi té je vse pústo i prazno. — Mamo že to hrano Slovenci, zato nas pa boli srcé, ki iščemo zveličanje dúš ka té hrane vsi še ne vživajo.“ (Edšidť Matjaš, lovec 11. bataljona.)

Pismo na bojišča.

Pa ešče več vam povem, dragi vojaki, od molitve. Ne samo, ka je zapovedana i se ne zveliča, ki je ne spuni, nego molitev je tisto sredstvo túdi, brez šteroga poleg navadnoga reda nikak se ne mogoče zveličati. To teliko pomeni, da kak je ne mogoče brez škeri njive zorati, skopati, kak je nemogoče brez peroti ali drúge naprave leti, brez jezika gučati, brez vüh slišati, brez očí gledati, tak je nemogoče brez molitve se zveličati. To nas vči nadale vera prava od molitve. Brez bože pomoči, štera se milošča zove, se ne moremo zveličati. Jezuš je pravo: „*Brezi mene nikaj ne morete včiniti.*“ (Jan. XV. 5) Njegovo pomoč pa samo tak dobimo, če jo prosimo. To je sam božji zveličar pravo: „*Prosíte i te meli.*“ (Jan. XVI. 14.) „*Prosíte i dobite, iščíte i najdete, trkajte i odpre se vam.*“ (Mat. VII. 7.) Sv. mati cerkev je pa na trientskom zbori določila: „*Bog nemogča ne zapovedava, nego kda ti je zapove, te opomina, naj včiniš, kaj moreš, kaj pa ne moreš, tisto si pa sprosiš.*“ (Seja VI. p. 11.) Istina, ka včasí Bog poleg svoje neskončne dobrote neoprošen túdi da milošče, pravimo miloščo za vervanje, za molitev, ali stanovitnosti v dobrom,

to je zveličanja nikdar ne da brez molitve. Če je pa to tak i nači ne more biti, zato ka je sam Bog tak odredo, šteroga reč se ne da spremeniti, bote vi, dragi vojaki, ki ste vsaki hip v nevarnosti smrtnoj, brez molitve šli v večnost? Človeki se pamet stavi, če si preišli to: brez molitve je nemogoče si blaženstva spraviti, nemogoče je v nebo priti, pa vendar ne molijo vnogi no vnogi niti te ne, kda že skoro škriparje čtújejo dver, štere se na večni ogenj odpirajo. Nesrečne dúše so to, šterih vi, slovenski vojaki, nikdar ne nasledujte! Vi li molite, naj miloščo dobite, miloščo za sé i za mili dom.

Glási.

Od naših vojakov. *Mrtev je: Hozjan Štefan z V. Polane.* Mladi junak je maja 12-ga v glavo streljen, kak jo naznana Jerebic Šandor z Adrijanec, pešak 48 pp.; *Serüga Anton od Sv. Sebestjana.* Srce Jezušovo bodi njima smileno.

Okrstiti se je dao v Szombathelyi *Hegy Jürij* 20 let star četevodja 28. taborskoga ognjičarskoga polka. Po sv. krsti je stopo k sv. obhajili.

Zvišane so pristojbine za express pisma na 60 fil., na zavoje (pakece) pa 1 k. Ekspresna pisma, penezne izkaznice se smejo samo doma, v Austrijo, Bosno-Hercegovino i v Nemčijo posilati. Ekspresni zavoji se zdaj še ne sprejmajo na pošti.

Odlikovan je Dr. Balás Béla, nadžupan (főispán) Zala zupanije z častnim znamenjem Rdečega križa.

Desetletnico svojega službovanja pri železnoj županiji je obhajao *Herbst*

Geza županjski podžupan (alispán). Tople pozdrave je dobo od županije, mesta Szombathelya i Kószega, svojih vučenikov i vnogih drúgih nešteti, med sterimi je prvi bio naš višji pastir, ki ga je na domi pohodo i pozdravo.

Vojaška slovesnost v Szombathelyi držana je do 20 jezer dohodkov prinesla na pomoč sirotam i dovicam pokojnih vojakov iz 83. pešpolka.

Smrt. Mrli so v Maribori 70 let stari stolni prost i kanonik *Hribovšek Karol*. Pokop so vodili sami mariborski knezoškof. Pokojni so bili več let dúhovni voditel bogoslovcov. Gorečnost štajarskih dúhovnikov so pokojni cepili v srca. Starinsko lepo krščansko i slovensko navado, ka se sv. rožnivenec molo po hišah slovenskih, so v svojoj hiši do smrti obdržali. Mro je naglo na bojišči vojni dúhovnik, *Pintar Jožef*, ki si je svojim napravnim i nevtrúdljivim življenjom nakopao srčno bolezen, štera ga maja 11-ga morila. Pokopao ga je Alojz Čížek div. plebanoš z dvema vojnima kurata v nazočnosti celoga polka z častniki vred. Pokojni je dobo dvoje veliko odlikovanje od apoštolskoga krala.

Görgey Arthur vojskovodja našega domobranskoga boja leta 1848. je v velikoj starosti mro. Dosta zametávanja je mogo prestati, kak da bi on bio kriv zgúbe; pa je proti premoči sovražnikov več ne mogo včiniti.

Potres veliki je bio na Taljanskom. Dodve jezero hiš je ali podretil ali močno poškodovanih i mnogo ljudih teško ranjenih. V Fiumi so túdi čutili potres.

Tele z tremi nogami se je skotilo v Precetincih pri Zmazek Franci. Menjka njemi leva noga, a na ovih treh trdno stoji.

Po vnogih mestaj deca z lončkamí čakajo pri cérkvi na blagosloveni z krelmom i oclom vužgáni novi ogenj pa si ga tam odnet neséjo domo z gobamí, štere so za to pri hiži že vzími pripravlene. To je spomin tistih časov, kda, je šče špic ne bílo pa so ljudjé ogenj mogli čuvatí pod pepelom ino na posodo prositi, kda njim je vgasno.

Pri processiji v soboto večer je veliki-máli nazoči. Ta processija se mi ne vídi tak slovesna, kak na telovo, liki več veseloga čútenja je v njoj.

Na telovo so obrázje resni pa velika skrivnost božánstva túdi očí vernoga lústva v globočino srca ino pameti na premišlavanje skrivností obrača, processija goristanenja pa lahko veselje ino smeh správi na obráze pa od dela trúdnomi človekí túdi ležeše stopáje posodi.

Blagoslavlanje vüzemskoga mesá (agnjeca) je návadno na vüzemsko nedelo rano. Košárje so veliki pa puni z bravskim i govanskim mesom. Poleg

malo kolbasov, beli krúh, ren, sol pa skúhane bilice.

Z daleka se nesé meso na blagoslov pa kda je blagosloveno, te v dúgom rédi vídití bežéče dečke pa dekle, kak se páščijo domo z svojim veselím terhom.

Právijo, ka dečácje morejo bežati, ár či bi dekla prišla obprvim na domáčo mejo, bi toča mak pobíla tisto leto. Mí pa mislimo, ka je bole verovatí, ka záto bežíjo, ár bi radi že blagosloveno („žegniano“) meso jelí.

Doma je že čáka z belov stolnicov prestetí stol. Bogá zmolijo pa njim oča razreže meso, belice, ren itd., z vsakoga kaj. Pa to je prva hrána na vüzem. Predtem ne je nišče nikaj.

Kda so se najeli, Bogi hválo dajo, vertínja odnesé korbeo pa ga shráni, ár se z toga celi tjeden more kaj vzetí do bele nedele.

Drobtinje, lúšćanje i drúgi ostánki se skrbno vkúp poberéjo ino na ogenj vržejo.

Na vüzem je navada rumenke,

rumenice dávati prijátlom, zétecom, zétícam. Po ništérni okolicaj se rumenke lepo napíšejo pa so dostakrat nauč ne rumene, nego modre, alí žute.

Deca se igrajo z njími, dokeč se ne poterejo. Te pa idejo svojo pot, kak vse, ka je za pojedítí.

Na vüzemski ponedek je po mestaj navada, ka ljudjé idejo „v Emmaus“.

Kak dvá vučenika Jezušovíva, tak ideta mož i žena od híže pomali vu lepom popol dnévi na polé, od ednoga polá do drúgoga, si pogučávata od božega blagoslova, si poglédneta setvo, trávo i log pa se obrnéta v tihom míri srca nazaj v svoj dom.

Mladína pa? Ona vu vnogih mestaj íšče te že ples pa si pokvári tihí vüzemski mír srcá, šteri mír samo tistí májo, kí ga čuvatí znájo od kríča razvúzdanih drústev.

Letos ne šo nišče v Emmaus. Letos ne bilo tistih, kí bi mirno šli glédat svoje polé. Bog je inan obrno stopaje njihove, domačí so pa z skuznimi očmí molili za nje!

Zastavo so darüvali naš višesnji pastir 83. pešpolki na prošnjo ne madjarskoga maternoga jezika vojakov i jo tudi blagoslovili.

Pozdrav z bojišča pošleči svojoj slovenskoj domovini, vsem slovencom, posebno pa gračkim duhovnikom i fari gračkoj *Čor* Jožef z Ottovec, pešak 83. pp.; *Sobočan* Matjaš i *Lutar* Jožef z Tonja, — *Markoja* Martin z Črensovec i *Sobočan* Štefan Gomilie, trenski vojaki, ki se srčno zahvalijo poslanomi slovenskomi čtenji, ar je te veseli i tolaži, ka ne moro slišati slovenski gučati, niti zvonkoga glasa v tuznoj Rusiji, kje je grob na grobi; — *Tratnjek* Martin z Lipovec, strelec v 19. strelskom bataljoni, ki se srčno zahvali svojim vsem domačim i beltinskim g. duhovnikom za trüde ž njim prestane, pa se vsem v molitev zrača, ka de on, še niti dvajseti let ne star mladenec v duši, v teli močen, ka de bežao z pred njega vsaki duševen, teloven sovraznik; *Rušič* Ferenc, domobranec 31 pp., ki srčno pozdravi svoje domače i vse drage naročnike; *Marič* Matjaš, desetnik, *Adrijanec*, *Kolenko* Štefan z Srednje Bistrice, *Baligač* Štefan z Lipovec, domobranci 20 pdp., ki pozdravljajo vse slovence, posebno svoje drage domače i prosijo Gmdvse, naj se z čistim srčom i pravov nas ov veštjov obrnemo k Dev. Mariji tñšn prosimo za blaženi mir, ona nas bijolühnola bo, ve je kralica nebe i zemlje; kpos Alojz z Prosečke Vesi, *Benko* Mihel *Fujs* rada, *Benko* Lovrenc z Cankove, d oobranci 31. dpp., ki naznanjano, od že deveti mesec tlačijo krvjov naših tjrator polijano Galicijo, ka v strelnih rarkah veselo člejo naše Novine i milo mislijo na svoje drage domače i vse naše nasvčnike; — *Pavlič* Mihal z Gorčan, *Matotek* Jürj z Kottoribe, *Tkalec* Štefan z Dol. Bistrice, *Cigan* Štefan z Gor. Bistrice, domobranci 17. dpp., ki lepo prosijo vse Slovence, Medjimurce i Prekmurce, da bi molili za nje ki mirno trnjujo vse težave, znajoč, ke so drugač ne vredni Jezusa, posebno da bi na sv. Križi prebodjeno Srce Jezušovo prosili smilenje za njé. Naznanjajo nam tudi, da so že 8 mesecov v boji, zdaj na talijanskom bojišči i so dvoje velike milošče bili vredni pred kratkim: na vüzem po polnoči ob 3. so se rešili velike nevarnosti, na god sv. Križa so pa vredni bili v kapeli sv. Martina, patrona vojakov, komi so se zavüpljivo zročili, sveto mešo poslušati. Od genjenosti so vroče suze točili na trdi kamen; — *Berdén* Janoš z Bogojine i njegovi pajdaši, črnovojniki 20 dpp. ki proti vse svojem domačim svoje lübeče srce odpirajo i ka se nahajajo v Škadri (Skutari) v Albanji kam so z veseljom dobili Novine i M. List, ka so vredni bili na vüzem püšpekovo slovesno sv. mešo poslušati, po šteroj, se je tak lepa Alleluja spopevala štiriglasno, da so je suzé pobile.

Slovo vzememo od mile slovenske skrajine, vseh naših domačih, poznanca i je prosimo, najbole mladino, ka bi večkrat darüvala za nas sv. obhajilo

i nam zagotovila božjo pomoč, blaženi mir. Hari Alojz z Krašič, Bertalanič Ferenc od Sv. Jürja, Črpnjak Leopold z Ropoč, Donoša Jožef z D. Slaveč, Mihalič Leopold, Simon Karol, Vigale Ferenc z Večeslavec, Mencigar Štefan i Sükar Imre z D. Slaveč, domobranci 3. dpp. Odhajamo na Tirolsko, mislimo pa domo na Slovensko.

Odornjena nesreča. V kaniži se je na vlaki v ednoj posodi vužgo ekskrazit. Vse je bežalo k strani samo čeh *Ršhak* Vince, straža mester je meo batrivnost v vlak stopiti i posodo vkraj lüčiti. Skalje od bomb njemi je toti roko odtrgnolo i dva drugiva tudi teško ranilo, nego če posode ne bi vkrajlühčo, bi se vse bombe vužgale i pol kaniže vničilo.

Veseljje, štero hramenje da je najspametneši način vzivanja, zato, ka kaj zadovoljno jemo, da našemi teli moč, odprno silo i našim možganom zmožnost. Pazimo zato vsikdar na prebavanje, i jemljimo notri pri pomotah prebavljanja krčah, zaprtinah, napnjenosti, breztečnosti nemirovnosti i vročini močno svedsko tinkturo (tinctura svedica), štera je znana pod imenom življenje esencije ali balzama: krepki želodec, poživlja, čisti, krče odpravlja, tük dáva, betage odgánja. Prava se naročuje pri *Feller V. Eugen* lekarniki *Stubica, Centrala 146.* (Zagreb žup.) 3 velike kante 5 kor. franko, 12 malih 4 K franko.

Najnovejšje.

Naša čete napredüjelo *Lugana tla* oba dva kraja. — Za vési *Borgo* talijanje odbežo i dosta vrednost tan njiholi. *Monte Verena* talijanske trdnjave naša čete zavzele. — Nemci odzeli edno francozki trdnjave poleh *Verdune*. — Francuzke nemreo niti napre idti. — Veliko bitja za francuzkom bojišči poleh *Thiaumonti*.

Pošta.

Mekiš Janos, ognjičarski polk 58. Sarajevo. Dobo sem peneze. Bog plati. Kalendar dobite proti konci leta, evangelijsko knigo pa zdaj; že sem jo naročo, da se vam z Radgone more poslati. Dužni neste nikaj. **Magdič** Jožefa domači **Renkovci**. Magdič Jožef, rojen v Renkovcih l. 1886., domobranec 20 pp. 4. stotnije je v Rusiji v **Beresowki** v **Transbaikaliji**. Pisao vam je znam že tak. **Kosednar** Štefana žena. **M. Črnci**. Zdaj slobodno pošlete na tiho. Če jaz ne bi mogo sprejeti, se odpošle v samostan. **Kraškimi** deklam. Vojaki so pozvedavali za juhvkažočimi deklamami i so to spoznali, ka ste ne ve krive. Deca se je drla i ne ve. Zato vas vojak i prosijo, da ne bi njim zamerile. — H. A. — To nam veseli, da bi bar od vseh slovenskih dekel mogli kaj bolšega vsikdar zvedeti. **Kühar** Ferenc. **Bakovci**. Knig „Hodi k olt. Svestvi“, ne več dobiti.

Maček Ivan. **Sv. Jürj**. 9 K podpore sem dobo. Bog lepo plati. **Bodanec** Bara. **Krog**. Bodite mirni. V Rusiji tak hodijo naši delat, kak Rusi tü prinas. Mož je kje na kakšoj pušti, daleč od pošte, pa ne more pisati. Potrpite i molite za njega. Počakajte ešče 3 mesce pa se te zglasite, te mo ga iskali. **Benko** Janoš. **Prov. Div. San. Anst. 6. bojna pošta 41.** Odposlao sem vam Marijine Liste, če ste jih dozdam ne dobili, dajte mi na znanje. **Norčič** Janoš žena. **Sebeborci**. Če ne bi dobili dozdam glasa, mož se nahaja v Rusiji: Vereinigtes Evakuationspital No. 36. **Kaluga, Russie**. R. J. J. Zaistino velike junakinje mate v vašoj občini. Ali te na red jemati mi ne moremo. Gospodi plebanoši je naznanite. **Ritlop** Jožef. **Bučkovec**. Galica ne dobiti tü.

Zdrava plüca

odporni dišni organi so fundament dugoga življenja. Tem občütljivim organom lahko vnošo škodi (kak veter mraz, pra, din, sühota) i küžne bolezni. Da nepretrgano morejo veliko dela zvršavati ne čüdo, če njim to delo včas i premoti bolečina v guti, kašljanje sline, zamuknjenost, teško dihanje, prsne bolečine, smicanje v ramah bolečina v hrbti i druge posledice prenapornoga dela ali je pa mantrajo betegi shájajoči od prehlajenosti. To tudi znamo, ka včas i z maloga oslabljenja velika bolezen guta i plüč narasté. Dobro je zato vsikdar pri hiši meti zagorski sirup za prsi (Syrupus pectoralis), šteri bolezen vtiša rečke topi. pomaga proti kašlji i zvužgalini. Vnogo ljudji, ki so že dosta vrstva brez uspeha pozküsil, právi, da zagorski prsni sirup jako krepki plüča, čisti gut i poživlja celi organizem. V mrzлом poletji, v spremenljivih oktoberskih i aprilskih dnévah je potreben neobhodno vsem, ki dosta moro gučati, so dosta na prostom ali pa v zaprtih, prašnatih delavnicah delajo, nadale slabim i deci.

Vnogo zahvalnih pisem potrdi, da plüča oživlja, prebavanje i hramenje pomore pa zavolo dobroga tuka ga deca i slabi jakoštümajo. Veliko prednost ma, kak plüča od prehlajenja občüva i vtrdi. Zdravniki ga tudi jako preporačajo i se nalehci lahko notrijemljje, ne kak kakše neposküšani inozemski teji, karamelle, pastile i druge takše reči. 2 kanti frako za 5 koron pošlje v pravoj kakovosti **Feller V. Eugen** lekarnik **Stubica Centrale 146** (Zagreb žup.)

Jedina obramba

naj se pri küptvanji ponarejenih reči ne vkanimo, če si dobro zapomlmo ozgoraj narisani znamek narahi gonečih, želodeč okrepečavajočih, tük povéksavajočih Fellerovih Rebarbara „Elsapilul.“ Te opomin naj občüva naše četvec izmenjenja; mi neščemo odvišni reklam delati ztem tomi občno znanomi domáčemi vrastvi. Ki še ne pozna „Elsapilule“ lahko zvedi od svojega zdravnika, da so za

želodec i čreva

i zvrstna reč, tük povekšajo, pomagajo proti zaprtini, stavljanji od česa se vnošo hvale more čteti v više 100.000 zahvalnicah nahajajočih so v Fellerovoj lekarni. 6 škatlic franko 4 K. 40 f. i 12 škatlic franko 8 K. 40 fil. jedino v pravoj kakovosti v Feller V. Eugena lekarni, Stubica, Centrale 146 št. (Zagreb žup.) Paziti moremo i na znamek „Elsa“ pri Fellerovom bol vtišajočem „Elsa-fluidi“, iz šteroga 12 malih ali 6 dupliških ali 2 specialniva glažka franko 6 K. 24 malih ali 12 dupliških ali 4 specialni glažki franko 10 K. 60 fil.